

Komentář k ceně vodného a stočného ve Svazku VaK Blansko pro rok 2010

1. Cena Vodného a stočného na rok 2010

Předsednictvo Svazku VaK Blansko schválilo na svém zasedání dne 30. 11. 2009 úpravu ceny vodného a stočného od 1. 1. 2010 v obcích, městech a městysech Svazku ve výši **73,43 Kč** vč. DPH (**66,75 Kč** bez DPH) za 1 000 l pitné vody a odpadní vody.

Cena vodného a stočného pro rok 2010 vychází z **Finanční analýzy a Finančního modelu**, jako stěžejních dokumentů nutných pro získání dotací z Operačního programu životního prostředí (jedná se o dotace z EU).

Z těchto dokumentů se při tvorbě ceny vychází od roku 2008. V ceně vodného a stočného, vycházejících z těchto dokumentů, musí být zakalkulováno:

- zajištění samofinancování provozu projektů, na které Svazek dotaci žádá
- zajištění samofinancování obnovy veškerého majetku Svazku
- vytvoření přiměřeného zisku pro provozovatele při dodržení sociální únosnosti cen po celé období platnosti Finančního modelu

Jinak řečeno, cena vodného a stočného musí garantovat skutečnost, že Svazek je schopen zafinancovat investiční i provozní náklady nejen u projektů, na které žádá dotaci, ale ufinancovat také provoz a postupnou obnovu veškerého majetku Svazku (jedná se vlastně o Plán financování obnovy, dále PFO) a to pod podmínkou, že nebude překročena výše tzv. sociálně únosné ceny.

Konkrétně, v příštích pěti letech Svazek plánuje vynaložit v rámci PFO více než 950 mil. Kč na obnovu infrastruktury. Z této částky by měly tvořit přes 440 mil. Kč dotace (podmíněně právě vyšší nájemného, resp. ceny), zbytek bude Svazek hradit z nájemného infrastruktury.

2. Faktory ovlivňující tvorbu ceny vodného a stočného

A. Legislativní změny

Tabulky 1 a 2 ukazují, jaký vliv měla na zvýšení ceny legislativní úprava zvýšení sazby DPH z 9 % na 10 %. Tyto změny musí každý subjekt akceptovat, přičemž toto **navýšení ceny se neprojeví v jeho hospodářském výsledku**.

Tab. 1 Porovnání ceny za 1.000 litrů pitné vody a odpadní vody v roce 2009 a 2010 v cenách **bez DPH**:

	Cena bez DPH 2009 /Kč/	Cena bez DPH 2010 /Kč/	Rozdíl /Kč/ 2010/2009	Nárůst (%)
vodné	32,25	32,90	0,65	2,02
stočné	33,19	33,85	0,66	1,99
vodné+stočné	65,44	66,75	1,32	2,00

Tab. 2 Porovnání ceny za 1.000 litrů pitné vody a odpadní vody v roce 2009 a 2010 v cenách **s DPH**:

	Cena s DPH 2009 /Kč/	Cena s DPH 2010 /Kč/	Rozdíl /Kč/ 2010/2009	Nárůst (%)
vodné	35,15	36,19	1,04	2,96
stočné	36,18	37,24	1,06	2,93
vodné+stočné	71,33	73,43	2,10	2,94

B. Struktura nákladů vodohospodářských společností

U vodohospodářských společností v ČR je vysoká míra tzv. fixních nákladů na celkových nákladech společnosti. To jsou náklady, které musí společnost vynaložit bez ohledu na to, jaká je spotřeba vody ze strany zákazníků. Konkrétně řečeno, firma nemůže propustit polovinu montérů vodovodů, kteří mají na starosti opravy a údržbu na vodovodním řádu, ve kterém

klesne spotřeba vody třeba právě na polovinu. Na zmíněném vodovodním řadu bude nutné dál provádět stejnou údržbu a opravovat poruchy jako v době, kdy tam byl průtok (a tedy i spotřeba), dvakrát vyšší.

Míra fixních nákladů se ve VAS, a.s., divizi Boskovice pohybuje okolo 80 % na vodném, na stočném jsou pak tyto náklady ještě vyšší, to znamená, že z každých 100,- Kč nákladů musí být minimálně 80,- Kč nákladů vynaloženo vždy bez ohledu na to, kolik zákazníci spotřebují vody. Tato čísla jsou zcela srovnatelná s jinými vodoхозяйnými společnostmi v ČR.

C. Výše spotřeby vody

VAS, divize Boskovice provozuje ve Svazku VaK Blansko 110 obcí (včetně jejich místních částí) a z tohoto počtu má 70 těchto katastrů méně než 500 obyvatel. Část zákazníků napojených na veřejný vodovod, zejména na vesnicích, využívá vlastních zdrojů (studny), a i díky tomu průměrná spotřeba vody v domácnostech dosahuje **pouze 85 % průměru ČR** (cca 80 l/osoba a den). Na okrese není žádná významná společnost s velkou spotřebou vody, kromě Pivovaru Černá Hora a nemocnic v Boskovicích a Blansku, apod.

Kdyby byla průměrná spotřeba vody ve Svazku stejná, jako je průměr naší republiky, byla by prodejní cena vodného a stočného o více než 10 Kč/m³ nižší.

D. Výtěžnost sítě

Náš region nelze srovnávat s většinou jiných regionů v rámci ČR. Republikový průměr této hodnoty činí cca 10 tis. m³ vyfakturované (spotřebované) vody na jeden kilometr provozované vodovodní sítě, potom ve Svazku VaK Blansko je **skutečnost zhruba poloviční**.

E. Zisk provozovatele

Zisk nemá zásadní vliv na výši ceny vodného a stočného ve Svazku VaK Blansko. Pro rok 2010 se pohybuje **ve výši 3 %**.

I přes tyto výše uvedené nepříznivé vlivy pro provozování vodovodů a kanalizací má VAS, a.s. divize Boskovice ze všech divizí VAS, a.s. dlouhodobě nejvyšší procento tzv. municipálního přínosu, což je hodnota, která udává kolik procent z „vybraného“ vodného a stočného provozovatel „vrací“ zpátky do infrastruktury formou nájemného, oprav a údržby, atd. A snad ještě jedna zajímavá informace. Šest korun v ceně vodného a stočného při průměrné měsíční spotřebě čtyřčlenné rodiny na Blanensku má úplně stejnou hodnotu jedna krabička cigaret v ceně 60,- Kč. Určitě je v této souvislosti zajímavé i porovnání nejen s krabičkou cigaret, ale např. i s různými druhy balených vod.

VAS, a.s. divize Boskovice má ze všech divizí VAS, a.s. dlouhodobě nejvyšší procento tzv. municipálního přínosu, což je hodnota, která udává, kolik procent z „vybraného“ vodného a stočného provozovatel „vrací“ zpátky do infrastruktury formou nájemného, oprav a údržby, atd.

3. Struktura a vliv nákladových kapitol na cenu vodného a stočného

Celkové náklady vodného plus stočného včetně zisku pro rok 2010 jsou naplánovány ve výši 193 469 tis. Kč, celková cena pro tento rok je ve výši 66,75 Kč bez DPH. Pro srovnání plán pro rok 2009 činil 192 860 tis. Kč.

A. Přímé náklady do infrastruktury

Přímé náklady do infrastruktury (tj. nájemné infrastruktury, které odvádí provozovatel Svazku a náklady na opravy a údržbu infrastruktury) jsou pro rok 2010 plánovány ve výši 101 615 tis. Kč, což je 53% celkových nákladů.

B. Povinné náklady vyplývající z legislativy

-Poplatky za podzemní vodu a poplatky za vypouštění odpadních vod: pro rok 2010 náklady ve výši 9 620 tis. Kč, což je 5% celkových nákladů.

-Náklady na likvidaci odpadu, vodoměry a laboratorní rozborů: pro rok 2010 náklady ve výši 7 600 tis. Kč, což jsou 4% celkových nákladů.

Povinné náklady vyplývající z legislativy celkem pro rok 2010 náklady ve výši 17 220 tis. Kč, což je 9% celkových nákladů.

C. Náklady na elektrickou energii

Přímé náklady na elektrickou energii (bez spotřeby el. energie v provozních budovách) pro rok 2010 náklady ve výši 22 920 tis. Kč, což je 12% celkových nákladů.

D. Dodavatelské náklady na úpravu pitné i odpadní vody, nákup pitné vody a na čištění odpadních vod

Náklady na úpravu pitné a odpadní vody (tj. chemikálie), na nákup pitné vody (voda převzatá) a na dodavatelské čištění odpadních vod pro rok 2010 náklady ve výši 4 505 tis. Kč, což jsou 3% celkových nákladů.

E. Ostatní provozní náklady

- Provozní náklady dodavatelské (plyn, materiál, služby, atd.) pro rok 2010 náklady ve výši 2 000 tis. Kč, což je 1% celkových nákladů.

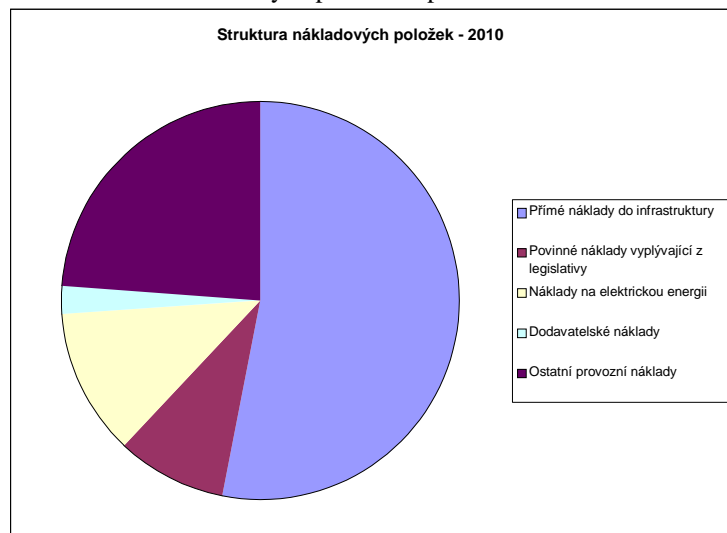
- Náklady na dispečink (nepřetržitý monitoring objektů a řízení dodávky vody do jednotlivých objektů) v roce 2010 náklady ve výši 7 900 tis. Kč, což jsou 4 % celkových nákladů.

- Interní provozní náklady (odpisy, režie) pro rok 2010 náklady ve výši 31 510 tis. Kč, což je 16% celkových nákladů. V roce 2009 náklady ve výši 33 695, což je 18 % celkových nákladů.

- Zisk provozovatele pro rok 2010 ve výši 5 889 tis. Kč, což jsou 3% celkových nákladů.

Ostatní provozní náklady celkem: pro rok 2010 náklady ve výši 47 299 tis. Kč, což je 24% celkových nákladů.

Graf Struktura nákladových položek – plán na rok 2010

4. Závěr

Na zvýšení celkové ceny o 2,94 % má vliv jednak **vyšší sazba DPH**, ale zejména **nárůst nájemného**, které VAS, a.s. odvádí Svazku VaK Blansko. Navýšením ceny se získají finanční prostředky ve výši 3,8 mil. Kč. Z této sumy bylo převedeno 92 % (tj. 3,5 mil. Kč) právě do položky nájemné. Navýšení nájemného je nutné z důvodu naplnění pravidel pro získání dotací z EU.

Zbývajících 300 tis. Kč bylo použito na částečné **krýtí růstu dalších nákladů**, které provozovatel nemůže ovlivnit, a to z důvodu zvýšení jejich cen nebo požadavků legislativy (voda převzatá, externě čištěné odpadní vody, laboratorní rozbor, atd.).

Na druhé straně je v důsledku hospodářské krize uvažováno oproti plánu na rok 2009 s **celkovým poklesem spotřeby** o cca 100 tis. m³ (tj. více než 3 mil. Kč). V návaznosti na výše uvedené (pokrytí růstu externích nákladů a uvažovaný pokles spotřeby) bylo nutné provést další úsporná opatření v oblasti interních nákladů provozovatele, které se týkají zejména nákladů mzdových (jejich objem zůstává na úrovni roku 2009) a režijních (dochází k poklesu nákladů v této oblasti o cca 5%).

Úprava ceny pro obyvatelstvo představuje pro rodinu, která spotřebuje 120 m³ za rok zvýšení o 252,- Kč ročně, tj. v průměru o 21,- Kč měsíčně, je-li fakturováno vodné i stočné.

V případě fakturace pouze vodného dochází k nárůstu o 124,80 Kč ročně (tj. 10,40 Kč za měsíc).

V Boskovicích
listopad 2009

Ing. Petr Fiala
ekonomický náměstek VAS,a.s.,
divize Boskovice